

Upplands Väsby kommun
Revisorerna

Revisionskrivelse
2024-12-20

Till Kommunstyrelsen
Kopia Kommunfullmäktiges presidium

Revisionsrapport nr 5/2024 – Förstudie avseende efterlevnad av barnkonventionen

EY har på uppdrag av Upplands Väsby's förtroendevalda revisorer genomfört en förstudie av hur kommunen efterlever barnkonventionen. Syftet har varit att kartlägga i vilken utsträckning kommunens arbete följer de intentioner om barns rättigheter som anges i barnkonventionen samt i kommunens egna mål och beslutade arbetsätt.

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag. Vi har i förstudien konstaterat att kommunen inför detta genomförde kommunen en inventering och beslutade om ett antal åtgärder för att kunna tillgodose lagens krav. Främst konstaterades att det fanns ett stort behov av utbildning för både anställda och förtroendevalda. Utbildningar genomfördes med hjälp av Barnombudsmannens material. Vi konstaterar i förstudien att inga återkommande utbildningar har hållits sedan dess. Vi noterar också att flera forum för barnrättsfrågor har minskat eller upphört. Av intervjuer framgår att frågan eventuellt kommer att få större fokus igen genom införandet av en ny socialtjänstlag 2025. Det framgår också att barnkonventionen och barnrätt kommer att inkluderas i den nya strategin för social hållbarhet, med koppling till nämndernas verksamhetsplaner för 2025.

I förstudien uppmärksammar vi särskilt användningen av *barnchecklistan*, ett verktyg som ska beaktas vid ärendehandläggning och i tjänsteutlåtanden, för att säkerställa att barnperspektivet har beaktats. Av vår protokollgranskning framgår att barnchecklistan används inom nämnderna, men att det finns stora skillnader och variation inom och mellan nämnderna gällande hur den används. Informationen i de protokollförda barnchecklistorna är generellt sparsamt uttryckt och det saknas ofta motiveringar och resonemang.

En övergripande tendens vi observerar är att tonvikten ligger vid att från förvaltningens sida bedöma om beslutet sätter barns bästa i främsta rummet och om beslutet tillgodoser barns rätt till utveckling; det saknas former för att ge barn möjlighet att uttrycka sin åsikt och att beakta barns åsikter. Inte heller synes det finnas ett övergripande stöd kring hur tjänstemännen ska säkerställa att barnkonventionen efterlevs. Frågan är till synes högt prioriterad inom skola och socialtjänst men barnkonventionen är tillämplig i kommunens samtliga verksamheter. De intervjuade tjänstemännen beskriver att checklistan är ett stöd för reflektion och en hjälp att sätta ord på arbetet, men samtidigt att den är svår att applicera i vissa ärenden, har ett otydligt syfte och är svår att tillämpa konsekvent.

Vi önskar kommunstyrelsens kommentarer till förstudien senast den 30 mars 2025.

För revisorerna i Upplands Väsby kommun

Malin Lybecker
Ordförande

Joe Frans
Vice ordförande

Bilaga: Revisionsrapport nr 5/2024 – Förstudie avseende efterlevnad av barnkonventionen